

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

Proiect de ordin pentru modificarea și completarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

<p>1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)</p>	<p>Contextul și cadrul european de reglementare se referă la adoptarea de către Comisia Europeană și Parlamentul European a noului pachet „Energie curată pentru toți cetățenii“ prin care au fost adoptate o serie de reglementări necesare derulării procesului de tranziție către o energie curată, precum și la <i>Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE și Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică</i>, norme care stabilesc noi principii și concepte referitoare la funcționarea activităților din sectorul energiei electrice, inclusiv a celor care privesc racordarea la rețelele electrice de transport și distribuție a energiei electrice.</p> <p>În acest context, proiectul de ordin pentru modificarea și completarea <i>Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public</i>, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 59/2013, cu modificările și completările ulterioare (denumit în continuare <i>Regulament</i>) vine ca o necesitate urgentă pentru adoptarea cadrului legal în reglementarea specifică.</p>
<p>2. Cadrul național de reglementare</p>	<p>Proiectul de ordin pentru pentru modificarea și cmlpletarea <i>Regulamentului</i> se elaborează ca urmare a transpunerii normelor europene în legislația primară națională prin intrarea în vigoare, începând cu data de 31.12.2021, a <i>Ordonanței de Urgență nr. 143 din 28 decembrie 2021 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative</i> (denumită în continuare <i>Ordonanța de Urgență</i>).</p> <p>Potrivit dispozițiilor art. II, alin. (1) din <i>Ordonanța de Urgență</i>, ANRE are obligația de a adapta în concordanță cu dispozițiile acestui act normativ, legislația secundară subsecventă în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a <i>Ordonanței de Urgență</i>.</p> <p>Astfel, elaborarea proiectului de ordin pentru aprobarea <i>Procedurii</i> are în vedere următoarele prevederi:</p> <ul style="list-style-type: none">- art. 25 alin. (13) din <i>Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012</i>, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare <i>Lege</i>);

	<p>- art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. q) din <i>Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei</i>, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare.</p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>Scopul reglementării se referă, în principal, la armonizarea dispozițiilor <i>Regulamentului</i> cu noile prevederi legislative privind racordarea la rețeaua electrică de interes public a utilizatorilor. Totodată, au fost avute în vedere modificarea și completarea anumitor prevederi în scopul clarificării unor situații apărute în practică, cum ar fi cele care vizează producătorii de energie electrică, respectiv corelarea dispozițiilor <i>Regulamentului</i> cu cele ale altor acte normative specifice racordării la rețea.</p>
<p>4. Schimbări preconizate/măsurile propuse prin prezenta reglementare</p>	<p>Proiectul de ordin pentru aprobarea <i>Regulamentului</i> prevede următoarele schimbări preconizate/măsuri propuse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. aplicabilitatea prevederilor <i>Regulamentului</i> pentru soluționarea de către operatorii de distribuție a cererilor de racordare înregistrate la aceștia de către utilizatorii clienți noncasnici începând cu data de 31.12.2021, coroborată cu noile prevederi ale Legii, care nu mai dau obligația operatorilor de distribuție de a finanța proiectarea și execuția instalației de racordare pentru clienții noncasnici; 2. eliminarea noțiunii de acces la rețea având în vedere faptul că definiția din Lege nu mai include ”racordarea” și includerea principiului de nondiscriminare în ceea ce privește racordarea; 3. clarificarea, în înțelesul <i>Regulamentului</i>, a noțiunii de ”utilizator” și includerea în aceasta a deținătorilor de licențe, a persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități în domeniul energiei fără a fi obligate să dețină licență și clienților finali, inclusiv prosumatorilor care dețin instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată mai mare de 400 kW pe loc de consum; 4. introducerea în noțiunea de ”operatori de rețea” a comunităților de energie ale cetățenilor care gestionează rețele de distribuție a energiei electrice și care aplică prevederile <i>Regulamentului</i> asigurând racordarea, în condiții nediscriminatorii, a instalațiilor utilizatorilor; 5. clarificarea potrivit căreia racordarea la rețelele electrice de distribuție a punctelor de reîncărcare pentru vehicule electrice, private și cu acces public, deținute de utilizatori, se va realiza de către operatorul de distribuție conform unei proceduri specifice aprobate de ANRE; 6. prevederea explicită a faptului că dispozițiile <i>Regulamentului</i> nu se aplică la racordarea instalațiilor de stocare a energiei electrice și a punctelor de reîncărcare pentru vehicule electrice deținute de operatorii de rețea în baza derogării acordate conform art. 32¹, 46¹ și art. 45

alin. (7) din Lege. Integrarea în rețelele proprii a respectivelor instalații se realizează similar cu integrarea oricăror alte elemente din rețeaua respectivă;

7. introducerea noțiunii de "siguranță în funcționare" având în vedere eliminarea din Lege a celei de "siguranță SEN";

8. introducerea unei prevederi prin care se urmărește a fi evitată situația în care utilizatorul nu primește avizul tehnic de racordare din partea operatorului de distribuție, caz posibil atunci când solicitantul racordării este împuternicitul utilizatorului sau, în cazul utilizatorilor clienți casnici, furnizorul de energie electrică;

9. introducerea obligației utilizatorilor care dețin locuri de producere/de consum și de producere și care au încheiat contracte de racordare cu operatorul de rețea de a transmite operatorului de rețea, în termen de cel mult 12 luni de la data încheierii contractului de racordare, dar nu mai mult de 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare, autorizația de construire a obiectivului. În cazul în care autorizația respectivă nu este transmisă operatorului conform celor precizate, avizul tehnic de racordare își încetează valabilitatea și contractul de racordare încetează de drept;

10. introducerea unor dispoziții, ca urmare a modificărilor și completărilor Legii, cu privire la posibilitatea de încheiere a contractului de racordare între operatorul de distribuție și utilizator, prin operatorul economic desemnat pentru proiectarea și execuția instalației de racordare, acesta din urmă fiind împuternicit de utilizator să încheie, în numele și pe seama sa, cu operatorul de distribuție, contractul de racordare și să îl reprezinte pe utilizator în relația contractuală cu operatorul de distribuție pe toată perioada derulării contractului de racordare;

11. introducerea obligației operatorului de distribuție prevăzută de art. 45, alin. (1), lit. a¹) din Lege privitoare la grupurile de măsurare a energiei electrice produse, amplasate în instalațiile utilizatorilor;

12. includerea posibilității utilizatorului de a opta, în cazul în care operatorul de rețea nu are posibilitatea realizării lucrărilor de întărire generale până la data solicitată pentru punerea sub tensiune a locului de producere/consum și producere, pentru achitarea costurilor care revin celorlalți utilizatori pentru aceleași lucrări de întărire, în situația în care locul de producere/consum și de producere este pus sub tensiune primul, cu recuperarea ulterioară a acestora de la ceilalți utilizatori. Astfel, utilizatorii care beneficiază de aceleași lucrări de întărire generale realizate de un prim utilizator sunt obligați să restituie acestuia, respectiv utilizatorilor ale căror instalații de utilizare au fost puse sub tensiune înaintea instalațiilor de utilizare proprii, contravaloarea cheltuielilor efectuate de acesta/aceștia. Restituirea se realizează inclusiv în cazul utilizatorilor care

beneficiază de lucrări de întărire generale, realizate de un prim utilizator pentru care componenta tarifului de racordare ce reprezintă cota de participare la lucrările de întărire respective, necesare evacuării puterii aprobate pentru locul de producere/consum și de producere are valoarea stabilită pe bază de deviz conform prevederilor *Metodologiei de stabilire a tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele de inters public*, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 11 /2014, cu modificările și completările ulterioare (Metodologia). Conform prevederilor art. 10 alin. (1) din Metodologie: ”Componenta $T(I)$ a tarifului de racordare este egală cu valoarea minimă dintre:

a) valoarea $[T(I)](SS)$ a lucrărilor de întărire necesare pentru crearea condițiilor tehnice în vederea evacuării în rețea a puterii aprobate pentru locul de producere/locul de consum și de producere în cauză, stabilită pe bază de deviz general;

b) valoarea $[T(I)](\text{calcul})$ stabilită cu următoarea relație:

$$[T(I)](\text{calcul}) = S(\text{evacuare}) \times i, \text{ unde:}$$

$S(\text{evacuare})$ - puterea aprobată pentru evacuare în rețea la locul de producere sau la locul de consum și de producere respectiv $[MVA]$;

i - tarif specific $[\text{lei}/MVA]$. ”

Restituirea către primul utilizator a sumelor respective se realizează de utilizatorii racordați ulterior, înainte de punerea sub tensiune a instalațiilor de utilizare proprii, direct sau prin intermediul operatorului de rețea.

Valoarea pe care un utilizator trebuie să o achite primului utilizator, respectiv utilizatorilor în situația descrisă se stabilește de operatorul de rețea, proporțional cu puterea aprobată pentru evacuare pentru locul de producere/de consum și de producere care îi aparține, considerând valoarea integrală a lucrării de întărire alocată sumei puterilor aprobate pentru evacuare ale instalațiilor de utilizare deja puse sub tensiune, inclusiv puterea aprobată pentru evacuare pentru locul de producere/de consum și de producere care aparține respectivului utilizator. Valoarea pe care un utilizator trebuie să o achite primului utilizator, respectiv primilor utilizatori care beneficiază de aceeași lucrare de întărire generală și modalitatea de plată către primul utilizator, respectiv către ceilalți utilizatori se precizează în avizul tehnic de racordare și în contractul de racordare încheiat de noul utilizator cu operatorul de rețea.

13. stabilirea în sarcina utilizatorilor a costurilor cu mentenanța instalațiilor de racordare aflate în proprietatea lor și pentru care a fost încheiată cu operatorul de rețea convenția cadru de predare în exploatare a instalației de racordare recepționate și puse în funcțiune.

14. introducerea noilor prevederi ale Legii privind intrarea în patrimoniul operatorului de distribuție, de la momentul punerii în funcțiune, a instalațiilor de racordare finanțate de

	<p>către utilizatorii clienți noncasnici;</p> <p>15. creșterea pragului maxim al puterii instalate a instalațiilor de producere a energiei electrice aparținând prosumatorilor, de la 100 kW la 400 kW pe loc de consum, pentru care, potrivit prevederilor <i>Regulamentului</i>, calitatea de prosumator este completată în certificatul de racordare;</p> <p>16. introducerea obligației operatorului de transport și de sistem de a stabili și publica proceduri transparente și eficiente privind racordarea nediscriminatorie la sistemul de transport a unor noi instalații de producere și a unor noi instalații de stocare a energiei, în acord cu reglementările ANRE, proceduri care conform dispozițiilor Legii se supun aprobării ANRE;</p> <p>17. modificarea definițiilor ”bransament”, ”cerere de racordare”, ”operator de rețea”, ”prosumator” și ” utilizator de rețea electrică”, conform definițiilor prevăzute în <i>Lege</i>;</p> <p>18. abrogarea anexei nr. 2 la regulamentul privind reguli de racordare la rețelele electrice de joasă tensiune a locuințelor individuale</p> <p>21. completarea Anexei nr. 3 la <i>Regulament</i> cu prevederi privind calculul cotei din contravaloarea cheltuielilor cu finanțarea lucrărilor de realizare a rețelei electrice de interes public pentru alimentarea utilizatorilor individuali dintr-un ansamblu de blocuri de locuințe și/sau de locuințe individuale, care se restituie dezvoltatorului de către operatorul de distribuție concesionar. În acest sens, operatorul de distribuție concesionar va utiliza metoda de calcul prevăzută la art. 10 și 11 din <i>Metodologia de stabilire a tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele de interes public</i>, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 11 /2014, cu modificările și completările ulterioare (<i>Metodologia</i>), fără să fie aplicate celelalte reguli prevăzute de metodologia respectivă</p>
--	--

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

<p>Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/ clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>a) Proiectul de ordin contribuie la facilitarea racordării la rețea a utilizatorilor, în special a producătorilor de energie electrică. Totodată, include măsuri de armonizare a cadrului de reglementare ANRE și de punere în aplicare a prevederilor <i>Legii</i>, încurajând astfel racordarea instalațiilor de stocare a energiei, a punctelor de reîncărcare a vehiculelor electrice și extinzând aplicabilitatea cadrului de reglementare pentru comunitățile de energie a cetățenilor. Din aceste considerente, proiectul de act normativ are un impact pozitiv asupra pieței de energie electrică.</p> <p>b) Impactul asupra operatorilor economici este unul pozitiv având în vedere faptul că proiectul de ordin include măsuri de armonizare a cadrului de reglementare al ANRE și de punere în aplicare a prevederilor Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și</p>
--	---

completările ulterioare. De asemenea, prevederile proiectului de act normativ vin în sprijinul operatorilor de rețea prin faptul că stabilesc principiile unui mecanism de repartizare a costurilor aferente unei lucrări de întărire generale între utilizatorii care beneficiază de această lucrare. Principiile respective se dezvoltă de operatorii de rețea în procedurile proprii prin care aceștia își organizează activitatea privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice și pe care au obligația de a le întocmi inclusiv cu prevederi legate de realizarea lucrărilor de întărire, așa cum este prevăzut la art. 66 alin. (1) și (2) din Regulament.

Prin includerea în Anexa nr. 3 la regulament a dispozițiilor referitoare la calculul cotei din contravaloarea cheltuielilor cu finanțarea lucrărilor de realizare a rețelei electrice de interes public pentru alimentarea utilizatorilor individuali dintr-un ansamblu de blocuri de locuințe și/sau de locuințe individuale, care se returnează dezvoltatorului de către operatorul de distribuție concesionar, se clarifică faptul că metoda de calcul este cea prevăzută la art. 10 și 11 din *Metodologie*.

c) Prevederile proiectului de act normativ oferă utilizatorilor un cadru de reglementare armonizat cu noile prevederi legislative referitoare la racordarea la rețeaua electrică de interes public și corelat cu celelalte reglementări specifice. Totodată, prin introducerea aplicabilității regulilor de racordare pentru comunitățile de energie ale cetățenilor, a fost creat un cadru de reglementare în care clienții finali pot acționa în calitate de clienți activi în piața de energie.

Proiectul de ordin vine în sprijinul utilizatorilor cu o nouă posibilitate de încheiere a contractului de racordare, și anume între operatorul de distribuție și utilizator, reprezentat în contract de operatorul economic desemnat de solicitantul racordării pentru proiectarea și/sau execuția instalației de racordare și împuternicit de utilizator în acest sens.

Referitor la mecanismul de repartizare a costurilor aferente unei lucrări de întărire generale, prevederile proiectului de act normativ au impact pozitiv asupra activității viitorilor producători de energie electrică, în sensul că prin prevederile actului normativ se stabilesc principii echitabile de alocare/împărțire a costurilor lucrărilor de întărire generale, de care beneficiază mai mulți utilizatori în cazul în care un prim utilizator realizează respectiva lucrare. Astfel, este evitată situația în care un prim utilizator realizează lucrările de întărire generale, achitând toate costurile necesare, iar ceilalți utilizatori beneficiari ai aceleiași lucrări, prin faptul că se constată îndeplinirea condițiilor de racordare, pot fi puși sub tensiune fără să contribuie la suportarea acelor costuri.

În acest fel se consideră că proiectul de ordin contribuie la

	<p>deblocarea procesului de racordare la rețelele electrice a capacităților de producere a energiei electrice noi, mai ales a celor din surse regenerabile, pentru care sunt realizate studii de soluție sau chiar emise avize tehnice de racordare sau încheiate contracte de racordare, care prevăd lucrări de întărire generale de valori consistente și care nu sunt prevăzute în planurile de dezvoltare ale operatorilor de rețea.</p> <p>De asemenea, introducerea obligației utilizatorilor care dețin locuri de producere/de consum și de producere și care au încheiat contracte de racordare cu operatorul de rețea de a transmite operatorului de rețea, în termen de cel mult 12 luni de la data încheierii contractului de racordare, dar nu mai mult de 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare, a autorizației de construire a obiectivului, are rolul de a elimina situațiile în care utilizatorii încheiau contractele de racordare asigurându-și puterile aprobate prin avizele tehnice de racordare, dar întârziind pe perioade foarte mari, de ordinul anilor, realizarea efectivă a centralelor electrice pentru care s-a emis avizul tehnic de racordare. Astfel, se eliberează capacități blocate prin avizele tehnice de racordare în cazul utilizatorilor care întârzie realizarea obiectivelor la locurile de producere.</p> <p>Abrogarea regulilor privind racordarea la rețelele electrice de joasă tensiune a locuințelor individuale, conținute în anexa nr. 2 la Regulament, conduce la eliminarea limitărilor stabilite pentru racordare privind distanța de cel mult 100 metri de la limita de proprietate a terenului utilizatorului până la rețeaua electrică de joasă tensiune, respectiv a puterii maxime simultan absorbite de 30 kVA solicitate prin cererea de racordare a utilizatorilor clienți finali casnici. Astfel, racordarea utilizatorilor clienți casnici se realizează în acord cu noile prevederi legale, fără constrângeri, cu respectarea normelor tehnice privind realizarea instalațiilor electrice în vigoare.</p>
--	---

Secțiunea a 4-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>a) Ordinul ANRE nr. 17/2021 pentru aprobarea Procedurii privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum aparținând utilizatorilor de tip clienți finali noncasnici prin instalații de racordare cu lungimi de până la 2.500 metri și clienți casnici;</p> <p>b) Necesită revizuire: Ordinul ANRE nr. 164/2020 pentru aprobarea contractelor-cadru de racordare la rețelele electrice de interes public; Ordinul ANRE nr. 74/2014 pentru aprobarea conținutului-cadru al avizelor tehnice de racordare, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul ANRE nr. 5/2014 pentru aprobarea conținutului-cadru al certificatelor de racordare, cu modificările și</p>
--	--

	completările ulterioare; Ordinul ANRE nr. 105/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea soluțiilor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul nr. 15/2021 pentru aprobarea Procedurii privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum și de producere aparținând prosumatorilor care dețin instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată de cel mult 100 kW pe loc de consum.
--	---

ANRE invită părțile interesate să transmită observații și propuneri legate de aspectele cuprinse în cadrul proiectului de act normativ însoțite de o motivație corespunzătoare în termen de 10 de zile de la data publicării, și anume până la data de 07.02.2022, inclusiv în format editabil, la adresa de e-mail srpee@anre.ro.

Consultarea publică în regim de urgență este necesară pentru desfășurarea în bune condiții a activității de racordare, având în vedere intrarea în vigoare a prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 143 din 28 decembrie 2021 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative.